

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
«__» _____ 2021 р.

**РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
на тему: «ПОДАТКОВІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ
БЮДЖЕТІВ»**

Виконавець:
студентка 42 ФФБС
Козаченко М. О.

/підпис/

Науковий керівник:
д.е.н., професор
Слатвінська М. О.

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Питання удосконалення процесу формування доходів місцевих бюджетів та пошук резервів їх збільшення є надзвичайно актуальним в умовах розширення повноважень, якими наділяються органи місцевого самоврядування. Протягом останнього періоду, не дивлячись на децентралізаційні процеси в Україні спостерігається негативна тенденція до зменшення частки власних доходів у структурі доходів місцевих бюджетів, як результат, збільшення кількості дотаційних бюджетів. У першу чергу це пов'язане з економічними наслідками поширення пандемії COVID-19. Недостатність власних стабільних доходів значно обмежує вплив місцевих органів влади на соціально-економічний розвиток регіонів. Тому розширення та оптимізація джерел наповнення місцевих бюджетів є надзвичайно актуальним завданням, вирішення якого сприятиме підвищенню рівня фінансової незалежності органів місцевого самоврядування і якісному виконанню покладених на них завдань та функцій.

Та все ж з плином децентралізації місцеві бюджети набувають дедалі більшої ваги як за обсягом фінансових ресурсів держави, так і щодо розв'язання соціально-економічних проблем регіонів, де проживає переважна частина населення України. Доходи, які акумулюються у місцевих бюджетах, використовуються на утримання установ соціально - культурної сфери, підприємств житлово-комунального комплексу, виплати допомоги із соціального захисту та соціального забезпечення. Саме через місцеві бюджети проходить перерозподіл суспільного продукту між різними сферами діяльності та соціальними групами населення.

Але, практика свідчить про недостатність дохідної бази місцевих бюджетів для забезпечення виконання функцій, покладених на місцеве самоврядування. Місцеві органи влади практично позбавлені стимулів до збільшення доходів і раціонального їх використання. Така ситуація обумовлена тим, що значна частина зібраних на певній території коштів надходить до Державного бюджету України, а обсяг коштів, що залишається на місцях, все ще не дає можливості здійснювати перспективне прогнозування і планування розвитку територій.

За останнє десятиліття зроблено значні кроки в напрямку реформування бюджетної та податкової системи: прийнято та введено в дію Податковий кодекс, який визначає податкові надходження місцевих бюджетів; затверджено нову редакцію Бюджетного кодексу, яким досить суттєво змінено порядок формування доходів місцевих бюджетів: насамперед посилено власні доходи та бюджети розвитку. Проте, сучасні результати введення в дію зазначених нормативно-правових актів засвідчили існування ряду проблем у формуванні

доходів місцевих бюджетів, насамперед пов'язаних з недостатністю власних доходів та підвищенням дотаційності місцевих бюджетів. Отже, питанням формування податкових доходів місцевих бюджетів, як фінансової основи розвитку міст належить особливе місце, а збільшення надходжень до місцевих бюджетів і водночас зміцнення їх фінансової незалежності, є надзвичайно актуальним на сьогоднішній день.

Питання, пов'язані з розвитком територій та формуванням фінансових ресурсів місцевих органів влади досліджувалися у працях таких вчених як О.Д. Василика, В. В. Зайчикової, М. Гончаренко, В. Кравченко, І. Луніна, С. Осадчук, К. Павлюк, М. Слатвінської, С. Слухай. Більшість їх наукових праць з питань місцевих фінансів орієнтована на виявлення загальних тенденцій функціонування місцевих бюджетів, їх формування та використання коштів. Нагальним є розгляд питань, пов'язаних з практичними напрацюваннями шляхів посилення та збільшення податкових надходжень місцевих бюджетів, що актуалізує обраний напрям дослідження.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є поглиблене вивчення сучасного стану формування податкових доходів місцевих бюджетів та розробка конкретних пропозицій щодо їх розширення.

Для досягнення визначеної мети необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити роль місцевих бюджетів у розвитку територій;
- проаналізувати нормативно-правову базу формування доходів місцевих бюджетів;
- визначити склад та порядок формування доходів бюджетів громад;
- дослідити прагматику виконання дохідної частини місцевих бюджетів;
- проаналізувати фіскальну роль загальнодержавних податків у доходах місцевих бюджетів;
- здійснити моніторинг справляння місцевих податків і зборів;
- проаналізувати сучасний стан формування доходів місцевих бюджетів на прикладі одного з місцевих бюджетів Одеської області;
- вивчити зарубіжний досвід формування доходів місцевих бюджетів;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення податкової складової доходів місцевих бюджетів.

Об'єктом дослідження є процес формування податкових надходжень місцевих бюджетів.

Предметом дослідження виступають податкові стратегії формування місцевих бюджетів.

Гіпотеза дослідження базується на припущенні, що використання нових підходів до формування доходної частини місцевих бюджетів, залучення частки

загальнодержавних податків до складу доходів місцевих бюджетів, використання місцевого потенціалу територій дасть можливість зміцнити фінансову основу діяльності місцевих органів влади та сприятиме реалізації перспективних планів місцевого розвитку.

Методологічна основа роботи. У процесі виконання кваліфікаційної роботи використовувались: метод історичного і логічного аналізу літературних та інформаційних джерел для дослідження еволюції поставленої проблеми, підходів та способів її розв'язання; метод синтезу, згідно з яким усі явища, процес формування доходів місцевих бюджетів розглядаються й аналізуються у взаємозв'язку та взаємозалежності; економіко-статистичні – для проведення комплексних досліджень основних показників та їх взаємозв'язків, встановлення тенденцій та закономірностей формування фінансової основи місцевих органів влади.

У роботі використовувались як загальнонаукові, так і спеціальні методи: систематизація; узагальнення; порівняльний аналіз документів, літературних джерел, матеріалів досвіду роботи з відповідних питань на базі системного та ситуативного підходів; статистичні порівняння; факторний аналіз; обробка даних теоретичних праць. Інформаційну базу дослідження складають аналітичні й статистичні матеріали Міністерства фінансів України, Держкомстату України, Державної фіскальної служби України, Державного казначейства України та нормативно-правові акти, що регулюють фінансові механізми формування доходів місцевих бюджетів, звітні дані місцевих фінансових органів громад Одеської області, праці вчених, матеріали періодичного друку, інші джерела інформації.

Новизна та практичне значення одержаних результатів. Узагальнено, на основі факторного аналізу, процес формування податкових доходів місцевих бюджетів, виявлено основні проблеми та сформовано пропозиції щодо їх усунення.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані, як теоретичний матеріал аналізу проблемних питань, пов'язаних із фінансовою спроможністю місцевих бюджетів України, а також в тому, що представлені напрямки удосконалення можуть бути використані в роботі податкових органів України та органів місцевого самоврядування при розробці нормативно-правових актів. Надані автором рекомендації дозволять удосконалити формування дохідної частини місцевих бюджетів (зокрема, бюджетів територіальних громад).

Опис структури роботи. Логіка проведеного дослідження зумовила структуру роботи: вступ, три розділи, висновки, основний обсяг роботи складає 88 сторінок. Список використаних джерел містить 88 найменувань. У роботі

вміщено 11 рисунків та 10 таблиць. Положення основного тексту доповнює матеріал, викладений у 2 додатках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розкрито роль місцевих бюджетів у розвитку територій та проаналізовано нормативно-правову базу формування доходів місцевих бюджетів. Визначено склад та порядок формування доходів бюджетів громад.

У другому розділі проаналізовано формування дохідної частини місцевих бюджетів України та здійснено моніторинг стану й оцінено вплив місцевих податків і зборів на формування місцевих бюджетів. Крім того, оцінено фінансову незалежність органів місцевого самоврядування в Україні. Крім того проаналізовано сучасний стан формування доходів місцевих бюджетів на прикладі одного з місцевих бюджетів Одеської області.

У третьому розділі висвітлено зарубіжний досвід формування податкових надходжень місцевих бюджетів, окреслено напрями його адаптації до українських реалій та розроблено пропозиції щодо векторів вдосконалення формування доходів місцевих бюджетів в Україні за рахунок податкових надходжень.

ВИСНОВКИ

В результаті кваліфікаційного дослідження встановлено, що успішне проведення сучасної бюджетної реформи в Україні в частині поліпшення системи доходів місцевих бюджетів покладають велику відповідальність на публічно-управлінські структури рівня територіальних громад та зумовлюють необхідність наукових пошуків щодо пошуку резерву доходних джерел загалом. На основі аналізу цих синтезій, а також аналізу передумов реформи податкової децентралізації в Україні, можна зробити висновок, що вона є процесом об'єктивним і закономірним. В ході її здійснення необхідно враховувати як кращі зарубіжні практики, так і досвід громад України, підґрунтям якого є багаторічний пошук найбільш дієвих управлінських інструментів. Це та інші положення кваліфікаційної роботи дозволили сформулювати такі основні висновки:

1. Дослідження сутності категорії „місцеві бюджети” показало, що із набуттям Україною незалежності розпочато розвиток інституту місцевого самоврядування та його фінансового забезпечення. Місцеві бюджети виступають фінансовою базою органів місцевого самоврядування та вирішальним фактором регіонального розвитку. Наявність місцевих бюджетів закріплює економічну самостійність місцевих органів самоврядування, що

передбачено Конституцією України та Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”, активізує господарську діяльність та дозволяє розвивати інфраструктуру на підвідомчій території, розширювати економічний потенціал регіону, виявляти і використовувати резерви фінансових ресурсів, в кінцевому підсумку все це розширює можливості місцевих органів влади у більш повному задоволенні потреб населення. За допомогою місцевих бюджетів місцева влада створює умови для економічного та соціального розвитку території. До основних складових фінансових ресурсів, що зараховуються до доходів бюджетів територіальних громад, належать: податкові та неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом та трансферти.

2. Аналіз нормативно–правового забезпечення функціонування місцевих бюджетів свідчить про зміцнення законодавчої бази, яка є підґрунтям для розвитку доходної складової місцевих фінансів. Визначено, що нормативно-правове забезпечення формування місцевих бюджетів, як і функціонування бюджетних відносин в Україні, у цілому регулюється законодавчими та нормативними актами. До таких нормативно-правових актів відносяться: Конституція України; Бюджетний кодекс України; щорічні закони про Державний бюджет України; інші закони, що регулюють бюджетні правовідносини, які виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про їх виконання, а також контролю за виконанням бюджетів; нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, прийняті на підставі і на виконання Бюджетного кодексу та інших законів України; нормативно-правові акти органів виконавчої влади, прийняті на підставі і на виконання Бюджетного кодексу України, інших законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України; рішення органів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, прийнятих відповідно до Бюджетного кодексу України, інших законів України, нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.

3. Дослідження складу та порядку формування доходів територіальних громад показало, що чільне місце серед податкових надходжень таких місцевих бюджетів посідає податок з доходів фізичних осіб, обсяги якого мають стійку тенденцію до зростання. У структурі податкових надходжень частка місцевих податків і зборів досить мізерна (порівняно до зарубіжних зразків), що є одним із негативних аспектів розвитку власної дохідної бази місцевих бюджетів. Джерелами неподаткових надходжень місцевих бюджетів України є власні надходження бюджетних установ і організацій, державне мито, платежі за оренду майна цілісних майнових комплексів. Проте їх розміри не забезпечують достатнього розвитку власної дохідної бази органів місцевого самоврядування.

Порядок формування доходів місцевих бюджетів врегульовано вимогами БКУ та щорічними законами України „Про державний бюджет України” на плановий рік.

4. Податкові надходження в абсолютному обсязі зростали протягом періоду 2011 – 2019 рр. Після впровадження реформи децентралізації щорічний приріст податкових надходжень із 2015 року становив понад 10,6 млрд грн, 2016 року це зростання сягало 48,6 млрд грн, 2017 р. – 54,1 млрд грн., 2018 р. – 34,5 млрд грн., а 2019 р. – 35,0 млрд грн. Ця властивість ствердно засвідчує, що в межах адміністративно-територіальних одиниць ефективно використовується податковий потенціал як складник фінансового потенціалу, який забезпечує формування бюджетного складника. Саме бюджетний складник є фінансовою основою впливу органів місцевої влади на регулювання та забезпечення збалансованого розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

5. Динаміка загальнодержавних податків і зборів у складі місцевих бюджетів за період 2014-2019 рр. має нестійку тенденцію. Так, у 2015 р. абсолютні значення загальнодержавних податків і зборів становили 70,61 млрд грн, що менше на 8,15 млрд грн, ніж у 2014 р., що обумовлено змінами, внесеними до Бюджетного кодексу стосовно перерозподілу окремих видів податкових платежів між бюджетами різних рівнів. У 2016 р. сума загальнодержавних податків і зборів зросла до 101,18 млрд грн або на 30,57 млрд грн. За підсумками виконання дохідної частини місцевих бюджетів у 2017 р. сума загальнодержавних податків і зборів становила 135,73 млрд грн. У 2018 – 2019 рр. загальнодержавні податки і збори теж мали зростаючу тенденцію, однак суми приросту зменшились.

6. У 2011 р. частка єдиного податку у структурі місцевих бюджетів становила 79,4%, а у 2013 р. була на рівні 90%. З 2015 р. з віднесенням земельного податку до місцевих податків найбільшу питому вагу у їх структурі займає саме він, що становить 54,9%, тоді як єдиний податок посів лише друге місце, а його питома вага склала на рівні 41%. З 2018 року найбільшу бюджетоутворюючу роль у структурі місцевих податків і зборів знов займає саме єдиний податок, оскільки його концентрація у структурі місцевих податків складає 48,4%, тоді як земельного податку (плати за землю) тільки 44,8%. Упродовж 2016-2017 рр. плата за землю (земельний податок) була основним за обсягом джерелом місцевих податків.

7. Одним із важливих завдань, поставлених у кваліфікаційній роботі є здійснення аналізу сучасного стану формування доходів місцевих бюджетів на прикладі бюджету м. Подільськ Одеської області. Станом на 01.01.2020 року у місті зареєстровано 3093 суб'єктів підприємницької діяльності. В структурі

обсягів реалізованої промислової продукції найбільша частка припадає на транспорт та транспортне машинобудування.

За період 2017-2019 рр. загальні надходження до бюджету міста зросли на 11%. Доходи без трансфертів найбільш значимими в 2017 році становили 62696 тис. грн. (62% від загальної суми доходів), тобто залежність бюджету від трансфертів була найбільш низькою 38%. Дотація в 2017 р. склала 2064 тис. грн., тобто дотаційність бюджету в 2017 р. – лише 2%. В наступні роки залежність від трансфертів зросла до 49% в 2020 році, дотаційність бюджету в 2020 р. - 9%. В структурі трансфертів більшу частину займають субвенції – в 2019 р -89%, в 2020 р. -83%. Аналіз показує, що дотаційність міського бюджету м. Подільська є досить низькою, що є позитивним фактором.

Найбільш значимими в доходах бюджету є податкові надходження – в доходах загального фонду традиційно займають більше 90 % надходжень за всі аналізовані періоди. Бюджетоформуючими податками є ПДФО, плата за землю та місцеві податки і збори (а в їх складі єдиний податок). частка податку з доходів фізичних осіб в загальній сумі доходів (без трансфертів) за всі аналізовані роки перевищує 75% (скоротилась з 83% в 2017 р. до 75% в 2020 р. Найбільша питома вага у фактичних надходженнях податку на доходи фізичних осіб, за звітний період, належить структурним підрозділам Південно-Західної залізниці, а саме 70% або 28035,2 тис. грн.

Питома вага надходжень по земельному податку зростає щорічно від 5,2% в 2017 році до 9,5%. Також зростає частка надходжень по місцевим податкам і зборам з 3,3% до 9,8% в 2020 році.

Неподаткові надходження мають тенденцію до скорочення. Так, якщо в 2017 р. Вони становили 700,7 тис. грн., то в 2019 р. 452,9 тис. грн. Найбільш значимими в неподаткових надходженнях за 2019 р. є плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів (35% від неподаткових надходжень) та державне мито (52%).

Бюджет розвитку в значній мірі формується за рахунок єдиного податку (частка єдиного податку в надходженнях бюджету розвитку становила в 2019 р.-86%, в 2020 році -88%).

8. Вивчення зарубіжного досвіду формування доходів місцевих бюджетів показало, що корисним для України із закордонної практики є застосування наступного: передача до складу місцевих податків місцевих органів влади частини надходжень від загальнодержавних податків та зборів, рівень мобілізації яких залежить від податкових зусиль місцевих органів влади, як наприклад податок на прибуток підприємств. Частка таких надходжень значно б посилила вагу місцевих податків та зборів у загальній масі доходів місцевого бюджету, що сприяло би підвищенню фінансової незалежності місцевих

органів влади. Спрямованість на ефективне використання та кінцевий результат – саме такий підхід використовують при плануванні бюджету економічно розвинені країни Європи. Досвід унітарних країн Європи свідчить про те, що найбільш ефективно територіальне управління здійснюється тоді, коли території (регіони, місцеві громади тощо) мають широкі, а в деяких випадках виключні повноваження щодо територіального розвитку, але здійснюють їх вони в межах загальнодержавної політики та національного законодавства. Саме досягнення такого підходу в Україні забезпечить ефективне виконання органами місцевої влади своїх функцій і повноважень та слугуватиме розвитку в країні.

9. Особливо важливим ми вважаємо знаходження оптимального співвідношення між переліком переданих владних повноважень та державною підтримкою з передачі на місця відповідних бюджетних джерел.

До найважливіших напрямів удосконалення системи доходів місцевих бюджетів та забезпечення їхньої фінансової стійкості ми відносимо удосконалення структури дохідних джерел місцевих бюджетів, зокрема підвищення ролі місцевих податків і зборів, розширення переліку загальнодержавних податків, закріплених за місцевими бюджетами.

Підвищенню ефективності планування доходів місцевого бюджету сприятиме віднесення адміністративних штрафів, що накладаються місцевими органами виконавчої влади до загального переліку інших доходів місцевого бюджету, планові призначення окремо по яким не затверджуються.

Надзвичайно актуальним виступає питання налагодження чіткої, конструктивної та ефективної взаємодії між місцевими фінансовими органами та фіскальними органами в процесі виконання контрольних завдань Міністерства фінансів України.

На нашу думку, з метою забезпечення зростання дохідної частини місцевих бюджетів за рахунок податкових надходжень необхідно:

- забезпечити повний облік активів територіальної громади, незалежно від форми їх власності в частині пошуку напрямів оптимізації їх використання та розширення податкової бази;

- ужити заходи щодо зниження масштабів тінізації заробітної плати. За оцінками вітчизняних аналітиків, економія підприємств в умовах нелегальних розрахунків із найманими працівниками становить не менше ніж п'ята частина фонду оплати праці, по суті, це недоотримані бюджетні надходження;

- сприяння розвитку майнового оподаткування та повної передачі ПДФО (крім пасивних доходів) на місцевий рівень із зарахуванням за місцем прописки фізичної особи – платника, а не податкового агента як зараз;

- поступове удосконалення контролю за використанням та розширенням

сфери застосування реєстраторів розрахункових операцій (касових апаратів) із здешевленням вартості їх обслуговування;

- запровадження мораторію на зміни податкових ставок у період виконання бюджету;

- розширення бази для акцизного оподаткування (розширення переліку підакцизних товарів, які становлять предмети розкоші: дорогі автомобілі, антикваріат, твори мистецтва, ювелірні вироби та інше);

- налагодження процесу оцінки (моніторингу) ефективності податкових пільг (втрат) бюджету;

- запровадження мораторію на зміни податкових ставок у період виконання бюджету.

- законодавчо закріпити, що обсяг доходів місцевих бюджетів має відповідати повноваженням відповідного органу місцевого самоврядування та компенсувати витрати, які виникли внаслідок рішень органів державної влади;

- відновити такі місцеві надходження як ринковий збір та податок з реклами;

- зараховувати виключно до бюджетів громад штрафні санкції за порушення податкового законодавства та порушення правил дорожнього руху (за місцем реєстрації транспортного засобу);

З метою збільшення надходжень до бюджетів територіальних громад у розрізі найбільш важливих джерел, ми можемо надати наступний перелік *рекомендацій*.

- *Податок на прибуток*. Це джерело потрібно зараховувати в місцеві бюджети. Необхідно проводити аналіз розрахунків з бюджетом підприємств, які за наслідками діяльності за рік задекларували великі суми валових доходів при низькій податковій віддачі, проведення моніторингу податкового навантаження і надходжень платежів до бюджету. Вжиття заходів щодо залучення до сплати податку на прибуток суб'єктів господарювання, які декларують від'ємне та нульове значення валових доходів та валових витрат або сплачують незначні суми цього податку. Сприяння ефективній прибутковій роботі комунальних підприємств шляхом скорочення витрат на утримання комунальних підприємств

- *Податок з доходів фізичних осіб*. Треба вживати заходів щодо відпрацювання суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які виплачують заробітну плату з порушенням вимог діючого законодавства;

- підвищити ефективність відпрацювання суб'єктів господарювання – фізичних осіб, які мають розбіжності між податковими зобов'язаннями та податковим кредитом у розрізі контрагентів;

- проводити роботу по виявленню фізичних осіб, які здають в оренду нерухоме майно (не житлові приміщення для використання у підприємницькій діяльності);

- проводити аналіз фізичних осіб - підприємців, які мають декілька торгових точок, при і цьому мають не адекватну кількість найманих працівників;

- проводити обстеження торгових точок на предмет виявлення не зареєстрованих найманих працівників. спільно з фіскальними органами забезпечити виявлення, попередження та ліквідацію схем ухилення від сплати податку на доходи фізичних осіб;

- виявляти, попереджати та ліквідувати схеми ухилення від сплати податку на доходи фізичних осіб за рахунок виплати заробітної плати працівникам нижче встановленого законодавством мінімального розміру, в першу чергу на тих підприємствах, які мають фінансові ресурси для збільшення рівня заробітної плати;

- вживати заходів щодо стягнення податкового боргу з податку на доходи фізичних осіб, утриманого з виплаченої заробітної плати

- *Плата за землю.* Слід застосувати нову нормативну грошову оцінку землі та провести перерахунки орендної плати за землю, переглянути договори оренди, по яких орендна плата нижча від нормативної грошової оцінки;

- необхідно повсюдно та своєчасно укладати договори оренди на землю за прийнятими рішеннями місцевого самоврядування;

- слід розривати договори оренди з орендаторами – боржниками

- *Єдиний податок.* Потрібно налагодити проведення моніторингу звітності платників єдиного податку щодо відповідності обсягу доходів та категорії платника і приведення, показників у відповідність до законодавства

АНОТАЦІЯ

Козаченко М. О. «Податкові стратегії формування місцевих бюджетів».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньою програмою професійного за спрямування «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2021.

У роботі розкрито роль місцевих бюджетів у розвитку територій та проаналізовано нормативно-правову базу формування доходів місцевих бюджетів. Визначено склад та порядок формування доходів бюджетів громад.

Проаналізовано формування дохідної частини місцевих бюджетів України та здійснено моніторинг стану й оцінено вплив місцевих податків і зборів на формування місцевих бюджетів. Крім того, оцінено фінансову незалежність органів місцевого самоврядування в Україні. Крім того проаналізовано сучасний стан формування доходів місцевих бюджетів на прикладі одного з місцевих бюджетів Одеської області.

Висвітлено зарубіжний досвід формування податкових надходжень місцевих бюджетів, окреслено напрями його адаптації до українських реалій та розроблено пропозиції щодо векторів вдосконалення формування доходів місцевих бюджетів в Україні за рахунок податкових надходжень.

Ключові слова: доходи, податки, місцевий бюджет, податкова стратегія, місцеві податки.

ANNOTATION

Kozachenko M. «Tax strategies for the formation of local budgets».

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" in the professional educational program in the field of "Finance, Financial Management and Insurance". - Odessa National Economic University. - Odessa, 2021.

The role of local budgets in the development of territories is revealed in the work and the normative-legal base of local budget revenues formation is analyzed. The composition and procedure for generating revenues of community budgets are determined.

The formation of the revenue part of local budgets of Ukraine is analyzed and the state is monitored and the impact of local taxes and fees on the formation of local budgets is assessed. In addition, the financial independence of local governments in Ukraine was assessed. In addition, the current state of formation of local budget revenues is analyzed on the example of one of the local budgets of Odessa region.

The foreign experience of formation of tax receipts of local budgets is covered, the directions of its adaptation to the Ukrainian realities are outlined and offers concerning vectors of improvement of formation of revenues of local budgets in Ukraine at the expense of tax receipts are developed.

Key words: revenues, taxes, local budget, tax strategy, local taxes.